

◦ Ganekogorta mendia ◦

Ez dute aerosorgailurik nahi Bilboaldeko birikan

Bizkaia eta Araba artean, Nerbioi eta Kadagua ibaietako haranek mugatua, bilbotar eta bizkaitar askoren eguneroko paisaia da Ganekogorta mendia. Euskal Herriko zonalderik jendetsu eta industrializatuenean egon arren, Pagasarri-Ganekogorta mendiguneak oso fauna eta flora aberatsak ditu. Gailurrean hamabi haize-errotak ipintzeko asmoak, ordea, arriskuan jar dezake ekosistema, mendizaleek, ekologistek eta hainbat erakundek eta alderdik salatu dutenez.

ALVARO HILARIO PÉREZ DE SAN ROMÁN

EAEko mendi federazioek gidatuta eta ekologistek lagunduta, Ganekogorta Aurrera taldea sortu dute, bertan eraiki nahi den zentral eolikoaren kontra. Ganekogortako ekosistema kaltetuko litzatekeela salatu du mugimenduak.

EZ DAGO Bilboaldean Pagasarri eta Ganekogorta mendiak ezagutzen ez dituenik. Izan ere, horiek dira eskualdeko biztanleek zapaldu ohi dituzten aurreneko gailurrak. Gizakia-
ren esku-hartzea (harrobiak, autobideak edota errauskailua lekuko) oso nabaria bada ere, nahiko ondo gordeta dago Bilboko birikaren Pagasarri-Ganekogorta mendigunea. Egoera, baina, aldatu egin daiteke aurrera egingen badu Eólicas de Euskadi enpresaren egitasmoak: gailurrean 10,2 kilowatio potentzia-

ko zentral eolicoa sortu nahi du. Proiektuak 80 metroko hamabi aerosorgailu, 55 metroko dorre meteorologiko bi eta 200 metroko kontrol eraikina aurreikusten ditu. Halaber, eta Basauriko Sagarrak talde ekologistak emandako datuen arabera, proiektuak 9 kilometro luze eta 4,5 metro zabal izango litzuzkeen pista eta 4 kilometro hari elektriko jartzea ekarriko luke. "Sarbidetuz guztiek mendigune osoko –Pastorekortatik Galagarra mendiraino, Pagasarriko eta Ganekogortako gailurre-

● Ganekogorta mendia

tatik iraganez– 14.550 metro kaltetuko lituzkete”, adierazi dute Sagarrak taldekoek. Aurrekontua 12 milioi eurokoa da.

Egitasmoa onartzeko beharrezkoa den Inguru Gaineko Eraginaren Adierazpena iazko martxo-apirilean jarri zuen martxan Eólicas de Euskadik. Bizkaiko eta Arabako aldizkari ofizialetan iragarri zuten, eta berehala etorri zen erantzuna: EAEko mendi federazioek gidatuta eta ekologisten laguntzarekin (denak Ganekogorta Aurrera taldean elkartuta), zentral eolikoa geldiarazteko ekimenak hasi ziren. Aipatutakoek ez

Eraso ugariren biktima

Bizkaiko Bilbo, Arrigorriaga, Guenes, Ugao, Alonsotegi eta Arabako Okondo udalerrietan kokatua dago mendigunea, eta Pagasarri (678 metro) eta Ganekogorta (998 metro) ditu tontor esanguratsuenak. Antzinetik abeltzaintzarako erabilia, XVI. mendean ipinitako burdinolek eta XVII. mendeko ontzigintzak deforestatu zuten. Egun, eta bere kokapenaren ondorioz, asko dira pairatzen dituen erasoak; besteak beste, harrobiak (hiruk lanean diraute oraindik), Zabalgarbi errauskailua (handitu nahi dutena), kontrolik gabeko zaborte-giak, Supersur autobide berria, antenak, elektrizitate hariak eta dagozkien dorreak, eta Intsinis pinu eta Lawson altzifre plantazioak. Pagasarri izan zen, bide batez esateko, Bilboko euskararen azken gotorlekua.

ezik, kaltetutako udalek (Bizkaiko Bilbo, Guenes, Arrigorriaga, Arrankudiaga, Ugao eta Alonsotegi, eta Arabako Okondo) eta Bizkaiko Foru Aldundiak ere eskatu diote Eusko Jaurlaritzari ez emateko onespena. Mendiguneko paisaien, floraren eta faunaren biziraupena dute helburu zentralaren kontra daudenek. Beren ustez, egitasmoa legez kanpoko da. Horrela islatu dute bai Ekologistak Martxan taldeak proiektuaren aurka jarritako arrazoibideetan, bai EAJK eta Bilduk Batzar Nagusietan aurkeztutako proposamenean.

2009ko irailean, Itun Eolikoa izeneko testua aurkeztu zuten Eusko Legebiltzarrean: testuan diote egun jardunean dagoen Lurralde Plan Estrategikoa zaharkitua dagoela, baita bertan jasotzen diren irizpide teknikoak ere, plan berria egitea proposatzen da eta hori egin arte, oraingo Lurralde Planean oinarritzen diren egitasmoei onespenez ez ematea. Gasteizko Legebiltzarrak eta Arabako eta Bizkaiko Batzar Nagusiek bat egin dute eskaerarekin, baina Ganekogortako prozesuak aurrera egingez gero, ez luke aintzat hartuko onartutakoa.

Zonalde honetan, 81 hegazti, 48 ugaztun, 9 narrasti, 8 anfibio eta 5 arrain mota daude, baita antzinako flora (hariztiak, pagadiak) duten hainbat leku ere

Zentralaren eragin paisajistikoa erakusteko, muntaiak egin dituzte proiektuaren aurkariak. Irudian, muntaia horietako bat, mendia itsadarretik begiratuta (Deustu-Erandio)

Mota honetako egiturak ezartzeko garaian, ekosistemetan, paisaian eta biodibertsitatean eraginik ez duten kokapenak aukeratzea proposatzen dute taldeek, Bilboko portuan egin den moduan

Bestalde, 1996an Eusko Jaurlaritzak kalera-tutako EAEko Natur Eremu adierazgarrien katalogoan dugu Ganekogortako mendigunea. Horren arabera, mendiguneak “babesa merezi du; edozein erabilera ematerakoan, kontserbazioa lehenbiziko faktorea” dela kontuan hartu behar da. Horrez gain, Pagasarri-Ganekogorta EAEko korridore ekologikoen sarean dago sartuta; izan ere, Armañongo, Gorbeia eta Urkiolako natur parkeak lotzen ditu.

Bideragarritasun ekonomikoa

Zentralaren balizko atarramentua ere kolokan jartzen dute aurkariek. Legeak 10 kilowatioko gutxieneko potentzia aurreikusten du onespena emateko; Ganekogortakoak 10,2 kw lituzke. Ekologistak Martxan taldeak, Bilduk eta EAJk eman dituzten datuen arabera, zentralak EAEn kontsumitzen den energiaren %0,16 ekoiztuko luke, hau da, 26.176 megawatio urtean. 12,1 milioi euroko gastua ez dela bideragarria gaineratu dute aurkariek.

“Ditugun zentral eolikoetako aerosorgailuen orde, egungo aurrerapen teknologikoein lortutako aerosorgailu indartsuagoak jartzea ere ez dute kontuan izan”, esan zuen, joan den azaroan, Guenesko alkate Martin Perez Garmendiak, udalerrri kaltetuek eginitako agerraldian. Mendizaleen eta ekologisten ustez, “indar elektrikoaren ekoizpenak mugak izan beharko lituzke; eskaintzaren orde, eskaera kudeatu beharko litzateke, eraginkortasuna erraztuz”. Mota honetako egiturak ezartzeko garaian, ekosistemetan, paisaian eta biodibertsitatean eraginik ez duten kokapenak aukeratzea proposatzen dute taldeek, Bilboko portuan egin den moduan.

Zentral eolikoa eraikitzekotan, atzeraezinak liriteke eraginak Ganekogorta mendigunean. Haize-errotek beraiek sortutako kalteez gain (hegaztiak eta gautxoriak hiltzea, adibidez), lanek itzelezko kalteak ekarriko lituzkete urtegi bi hornitzen dituzten erreketan, floran eta faunan. Zonalde honetan, 81 hegazti, 48 ugaztun, 9 narrasti, 8 anfibio eta 5 arrain mota daude, baita antzinako flora (hariztiak, pagadiak) duten hainbat leku ere. Horien guztien eremua murriztuko luke egitasmoak, beraien bizi-raupena arriskuan ipiniz. ■

txotxongiloak, ipuin kontalariak, magia, antzerkia...
Bilboko Haur Kultur Zirkuitua | 3-12 urte

2012ko OTSAILA

02/21	TXOTXONGILO TALDEA 18:00etan Begoñako udalategian
02/22	PERMIN 18:00etan Zamakolan, Juan Delmas ikastetxean
02/23	ZIRIKA ZIRKUS 18:00etan BilboRock aretoan
02/25	MONDA ETA LIRONDA 11:00etan Deustuko Bidarte udalategian
02/28	BEGIRA 18:00etan Begoñako udalategian
02/29	RUM RUM ROCK 18:00etan Zurbaran herri ikastetxean

2012ko MARTXOA

03/01	PATATA TROPIKALA 18:00etan BilboRock aretoan
03/03	HIPO ETA TOMAX 11:00etan Deustuko Bidarte udalategian
03/06	MONDA ETA LIRONDA 18:00etan Begoñako udalategian
03/07	ELSA PAMPARACUATRO 18:00etan Zabalan, Iruarteta ikastetxean
03/08	SUN MAGOA 18:00etan BilboRock aretoan
03/10	BAPATEANZIRKO 11:00etan Deustuko Bidarte udalategian
03/13	POTXIN ETA PATXIN 18:00etan Begoñako udalategian
03/14	ZURRUMURRU TALDEA 18:00etan Errekaldeberrin, Gabriel Aresti ikastetxean
03/15	BEGIRA 18:00etan BilboRock aretoan
03/17	TXOTXONGILO TALDEA 11:00etan Deustuko Bidarte udalategian